

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 220

Maribor, torek 29. septembra 1931

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefoni:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglaš oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prašerna ulica št. 4

Iz Berlina v Washington

PRED OSNOVANJEM STALNE FRANCOŠKO-NEMŠKE KOMISIJE GOSPODARSKIH STROKOVNJAKOV.

BERLIN, 29. septembra. Splošno se računa, da se bo zaključil nemško-francoski sestanek v Berlinu s pohodom francoskega ministrskega predsednika Lavalja v Washington. Čujejo se glasovi, da bo na tej poti spremljal francoskega državnik nemški kancelar Brüning ali pa, kar je vsekakor manj verjetno, zunanji minister Curtius. V zvezi s tem se govori celo o ameriškem posredovanju v francosko-nemških odnosih.

PARIZ, 29. septembra. Francoski listi poročajo z vidnim zadoščenjem o navdušenem sprejemu Lavalja in Brianda v Berlinu. Lahko se smatra na podlagi tega vtisa, da je izpolnjen poglobljen cilj potovanja francoskih državnikov v Nemčijo. Napetost duhov je odnehala. Zdaj se francoski listi bavijo s programom gospodarskega sodelovanja med obema državama, ki tvori praktični cilj potovanja.

LONDON, 29. septembra. Tudi angleški tisk ugotavlja z zadovoljstvom, da sta bila francoska državnik v Berlinu lepo sprejeta ter povdarja važnost sestanka med francoskimi in nemškimi državniki. »Daily Express« celo pravi, da je smatrati 27. september za zgodovinski dan v evropskih mednarodnih odnosih. »Morningpost« veli: Mi se ne čudimo, da so sprejeli Lavalja v Berlinu s takšnim navdušenjem. Saj je vendar prišel v nemško prestolnico, da bi proučil možnost gospodarskega sodelovanja med obema državama. Ves svet boleha na gospodarski krizi. Če se bodo spori gospodarskega značaja med Francijo in Nemčijo poravnali, si bo oddahnil ves svet. Zaupanje se bo povečalo.

PARIZ, 29. septembra. Francoski listi sodijo, da se bo še tekom oktobra kot uspeh francosko-nemškega zблиžanja obrazovala francosko-nemška komisija obojestranskih gospodarskih strokovnjakov. Komisija bo zborovala izmenoma v Parizu in Berlinu. Komisija bo sestavljena predvidoma iz 20 članov. V njej bodo uradne osebe obeh vlad, zastopniki gospodarstva, denarstva in delavstva. Komisija se bo bavila ne samo z vprašanjem trgovinskega načrta in z revizijo trgovinskih pogodb, ampak tudi z vprašanji plač, mednarodnih kartelov, prometa ter z javnimi deli v Franciji in Nemčiji.

LONDON, 29. septembra. »Daily Telegraph« sodi, da ima francoski obisk v Berlinu velik pomen. Vendar, pravi list, se lahko reče, da se kompleks vprašanj med Francijo in Nemčijo ne da rešiti brez ameriških Zedinjenih držav, ki so največja gospodarska država na svetu.

PARIZ, 29. septembra. »Temps« c

zarja javnost, naj se ne prenaagli v pre-sojanju francosko-nemškega zблиžanja, ki se da izvršiti stopnjema. Zaenkrat velja ugotoviti, da je na obeh straneh volja za zблиžanje. Ni pa dvoma, da bodo gospodarski rezultati francosko-nemških pogajanj v Berlinu daleko večji od političnih uspehov. Mnogi drugi listi naglašajo, da bi bila naprednejša forma francosko-nemškega sporazuma carinska unija med obema državama. Takšna rešitev bi okrepila demokracijo ter bi svetu zagotovila zaželeni mir.

BERLIN, 29. septembra. Včeraj dopoldne je sprejel državni predsednik Hindenburg francoskega ministrskega predsednika Lavalja in zunanjega ministra Brianda. V njunem spremstvu je bil tudi francoski poslanik v Berlinu François Poncet.

Mandžurija — republika?

MANDŽURIJA IN JUŽNA MONGOLIJA BOSTA PROGLASILI LJUDOVLADE.

LONDON, 29. sept. Kakor javlja dopisnik »Daily Telegrapha«, bosta izklicali Mandžurija in južna Mongolija lastno ljudovlado. Baje je to edina, duhu časa odgovarjajoča rešitev kitajsko-japonskega spora. Vest o tej rešitvi se je že koncem prošlega tedna razširila po Tokiu, oblasti pa so zabranile njeno objavo. Načrt ustave za obe ljudovladi je gotov.

HONGKONG, 29. sept. Prošlo soboto so izbruhnili v Kanfunu resni protijaponski nemiri. Navzeli so takšen značaj, da je morala vlada proglasiti nad imenovanim področjem obse

dno stanje. Po mestu patrolirajo angleške čete.

TOKIO, 29. sept. Najnovejša japonska nota potrjuje, da so bile iz Mandžurije odpoklicane japonske čete. Ostalo je samo najnujnejše število potrebne posadke.

NEWYORK, 29. sept. Senator Borah je objavil v »New York Herald« izjavo, ki pravi, da so Japonci zasedbo Mandžurije prekršili temeljna načela mednarodnega prava. Japonska akcija v Mandžuriji je pogazila verzajsko pogodbo, Kelloggov pakt in pakt Društva narodov ter vse določbe mednarodnega prava.

Nove cene za sladkor

BEOGRAD 29. sept. »Službene novine« objavljajo zakonsko uredbo o sladkornih cenah. V zmislu tega zakona se zviša trošarina na sladkor iz sladkorne repe in sladkornega trsa od sedanjih 500 Din na 665 Din za meterski stot. Za vse nečiste vrste sladkorja, ki ninamenjen uživanju po ljudeh, pa se obdavčijo s 625 Din za meterski stot. Istočasno je bila maksimirana uvozna taksa na sladkor. Potem, ko stopi ta naredba v veljavo, se sme cena sladkorju v primeri s cenami 15. avgusta t. l. zvišati največ za en dinar pri kg. Za zaloge sladkorja pri trgovcih se bo pobirala naknadna tro-

šarina in sicer se bo to zgodilo v 10 dneh. Za vsakih 100 kg zaloge bodo morali trgovci doplačati 100 Din.

UVOZ PRAŠKA ZA UMETNI MED.

BEOGRAD, 29. sept. Minister za socialno politiko in nar. zdravje je pre-povedal uvoz praška Alan, ki služi za proizvodnjo umetnega medu. Zabрана je bila izvršena v soglasju z ministrom za trgovino, industrijo in poljedelstvo.

»NAUTILUS« NI BIL SPOSOBEN ZA VOŽNJO.

PARIZ, 29. sept. Pariški poročevalec »New York Herald« je imel razgovor s poveljnikom »Nautila« Danenhovierjem, ki se je te dni pripeljal v Pariz. Kapetan izjavlja, da je bila polarna vožnja s takšno podmornico, kakor je bila na razpolago Wilkinsu, nelzvedljiva. Za takšno vožnjo mora imeti podmornica nižinsko krmilo in propelerje, ki jim ne more škodovati mrz. Tudi notranjost podmornice mora biti drugače zavarovana, kakor je to bilo pri »Nautilu«. Podmornica je še vedno last ameriškega mornariškega departementa in pojde v Ameriko. Oprema podmornice je stala 10 tisoč dolarjev, ekspedicija pa 300.000 dolarjev. »Nautilus« se ne bo potopil, če bo pomorski departement odobril njegovo prodajo.

Realen program

Jasen, brez vse navlake, priprost v svojih besedah leži pred nami proglas članov kraljevske vlade na narod. Članov kraljevske vlade, pravimo. Zakaj ti člani so podpisali proglas ne kot ministri, ne kot vlada, ampak kot možje iz naroda, ki so že poprej, vsak v svoji skupini, uživali zaupanje naroda, in ki so se združili v veliki nacionalni kabinet, da nadaljujejo ob sodelovanju zastopnikov naroda delo na realizaciji vodilnih idej od 6. jan. 1929, od 3. okt. 1930 in končno od 3. sept. 1931. Režim od 6. jan. 1929 je končal svojo misijo, in prehajamo v dobo parlamentarnega dela. Zato je vsekakor velike važnosti, da vemo, kako si člani velikega nacionalnega kabineta zamisljajo, naloge bodočega parlamenta, v katerem mi — že po ustavi in po volilnem zakonu! — in ne more biti prostora za plemenske, verske in pokrajinske koncepcije in borbe.

Proglas vsebuje splošno-politične in gospodarsko-politične smernice bodočega parlamentarne dobe. Ze samo dejstvo, da so proglas podpirali možje najrazličnejših bivših političnih skupin in strank, je programna točka zase, ker znači, da so se otresli svojih bivših strankarskih tradicij in da hočejo v sedanjosti za našo državo zgodovinski dobi složno in enodušno izvajati program državne in nacionalne politike, da hočejo pozitivno ustvarjati in tako izvesti končno konsolidacijo naše države. Temeljna ideja tega pozitivnega dela je polno državno in narodno edinstvo, realizacija one jugoslovenske ideje, ki je vodila velike duhove našega naroda v njihovem delu pred in med vojno in ki je postala tudi temelj državne politike izza 6. jan. 1929.

Z vsem povdarkom podčrtava proglas ekonomske in kulturne zadače bodočega parlamentarne dela. Saj je jasno, da ni politične konsolidacije brez ekonomskega in kulturnega napredka in da so prazne pene vse lepe besede o jugoslovenskem edinstvu, ako narod strada in se potaplja v bedi, pomanjkanju in nekulturi. Zato proglas članov kraljevske vlade predvsem ugotavlja potrebo ekonomske in kulturne povzdige naše vasi, našega kmeta. Svoj delovni program v tej smeri naznačujejo člani kraljevske vlade zlasti s potrebo zakonodajnega dela, ki naj reši mnoge nerešene probleme zlasti našega kmetijskega prebivalstva, od kojega blagostanja pa je odvisno tudi blagostanje vseh drugih slojev naroda. Skladno upoštevane interese vseh stanov in slojev naroda je predpogoj za splošno neoviran in zdrav razvoj narodnega življenja. Tu je zlasti važno, da proglas članov kraljevske vlade podčrtava nujno potrebo revizije davčne zakonodaje in davčnega sistema. V tem pogledu se je kom prve več ko desetletne dobe našega državega življenja toliko eksperimentiralo, uvažalo se je toliko najrazličnejših novih davčnih oblik, da so bile težko udarjene najširše plasti naroda, mnogo-krat v zelo neenaki meri. Najbravnejša

razdelitev davčnih obremenitev mora biti temeljna linija bodočega zakonodajnega in finančno-upravnega dela.

Kot temeljno točko ekonomskega programa proglašajo člani kraljevske vlade, da se mora ne samo z ozirom na sedajno težko ekonomsko krizo, ampak sploh za finančno politiko naše države v bodočnosti štednja izvajati kot sistem. Le tako bo naše gospodarsko življenje imelo zdravo podlago za svoj razvoj. Uravnoteženje državnega gospodarstva, pa če treba tudi s težkimi žrtvami posameznih državljanov in drugih nameščenecv, in s tem držanje naše valute mora biti alfa in

omega v poslovanju vsake vlade, ki se ne lovi za demagoškimi trenutnimi efekti, ampak ki ima pred očmi samo interese države in naroda kot celote.

To so v glavnih potezih smernice, ki so jih začrtali v svojem proglasu člani kraljevske vlade. Nobenih visokodonečih obljub, enostavno postavljen program: preko polnega državnega in narodnega edinstva, preko složnega dela k ekonomskemu in kulturnemu napredku! Kdor se zaveda velike dobe, v kateri živimo, bo šedil in pri volitvah 8. nov. s svojim glasom odločno povedal, da je za složno in pozitivno delo v tej smeri!

Zborovanje železničarjev

Ujedinjeni savez železničarjev Jugoslavije je sklical za sinoči v veliko dvorano »Uniona« shod, ki se ga je udeležilo kakšnih 1000 ljudi. Zborovanje je otvoril g. Miklec, ki je dal najprej besedo tajniku mednarodne transportne federacije iz Amsterdama g. Nathansu. Gost je govoril o krizi dela in delavstva, o omejitvah prometa in o posledicah, ki nastajajo iz tega.

Za njim je poročal g. Jurak o intervenciji železničarske organizacije v Beogradu, kjer je društvo posredovalo, da se popravijo nedostatk, nastali zaradi redukcij v železniških delavnicah, kjer so bili delavci v zadnjem času ponovno prikrajšani, najbolj pa udarjeni s skrajšanjem 8urnega delavnika na 6urno zaposlitev. Posredovanje je imelo uspeh. V ponedeljek se je delovni čas že zvišal na 7 ur, treba bo pa skrbeti, da se čimprej obnovi delo v prejšnjem obsegu.

O položaju železničarjev po izvršenih redukcijah ter o ukrepih za izboljšanje položaja železničarjev je podal stvarno poročilo tajnik žel. zveze g. Stanko. Razložil je, kaj je organizacija podvzela, da se popravijo krivice, ki so jih v zadnjih štirih letih utrpeli železničarji. Skrajšen čas je že, da se začne dejanski izvajati pravilnik, ki ga bo pa treba popraviti g'ede na to, da predpisuje za polno pokojnino 38 let službe, kar je pretirano. Tudi volitve v pokojninski fond, ki je bil ustanovljen že lani, bi se morale že davno vršiti, pa jih še ni. Delavstvo je končno utrpelo velike izgube z redukcijami premij.

Govornik je slednjič prečital dve predstavitki, ki ju je Ujedinjeni savez železničarjev naslovil na bana in na direktorja drž. železnic v Ljubljani. V prvi predstavitki se apelira na bana dravske banovine, naj posreduje na merodajnih mestih zaradi redukcij v železniških delavnicah, zaradi skrajšanih plač, zaradi ukinitve stalnosti in dopustov ter zaradi izpičila razlik iz l. 1923. Nadalje apelirajo železničarji na bana, naj se zavzame za 8urni delavnik, za nabavo premoga žel. delavcem in nižjim uslužbencem na 6mesečno odplačilo, za brezplačno razdelitev starih pragov in lesnih odpadkov v enaki meri med železničarje, za ohranjanje pri uravnovešenju proračunov vsaj tistih, ki prejemajo mesečno manj nego 2000.— Din plače.

Predstavka direktorju drž. železnic ponavlja nekatere točke iz prejšnje spomenice zraven pa vsebuje še apel, naj bi se, dokler trajajo redukcije, odgodilo pobiranje prispevkov za pokojninski fond ter naj se najdejo krediti za zaposlitev delavcev čez zimo, tako da se preprečijo brezplačni dopusti.

Zborovanje je sprejelo obe resoluciji. Po shodu so se zborovalci ob pol 22. mirno razšli.

Iz Ormoža

»Električna« seja občinskega odbora. Občinski odbor v Ormožu je imel prošli ponedeljek, 21. t. m. sejo, ki ji je prisostvoval tudi srezki načelnik dr. Bratina. Med drugimi je bilo na dnevnem redu čitanje revizijskega poročila o delovanju in stanju tukajšnje električne zadrage. Iz poročila je razvidno, da je stanje zadnje trenutno težko — vendar mnogo boljše kot kdaj poprej.

Sadna kupčija je na višku, vendar zaradi velikih množin namiznega in mešanega sadja cene ne morejo porasti. Plaćenje se 1.50 do 1.65 za izbrano namizno blago in Din 0.80 za mešano.

Vinogradi so zaradi stalnega deževja v slabem stanju. Grozdje pričenia gniti in vinogradniki so obupani.

Kavarno in restavracijo v hotelu Rajh prevzame s 1. oktobrom kot pipničarka ga Marija Čulz, dosedaj najemnica hotela Krona v Krapini.

Čitalnica priredi običajno vinsko trgatev v soboto, dne 3. oktobra v vseh prostorih kletarske gostilne.

Spomenik osvoboditve pripravljajo v Splitu. Občinski svet je na svoji zadnji seji sklenil, da bo stal spomenik na Francoski obali. Naročilo bo napravil kipar Meštrović. Spomenik bo imel dva reliefa; prvi bo predstavljal kralja Petra, drugi na kralja Tomislava.

Mariborski in dnevi drobiš

Reklamacijski rok

je potekel z včerajšnjim dnevom. Vloženih je bilo nekaj nad 100 reklamacij. Volilni imeniki so bili potemtakem prav skrbno sestavljeni.

Konstituiranje državnega volilnega odbora.

Državni odbor, ki mora pripraviti vse potrebno za prihodnje volitve, se je sestel v nedeljo zvečer in je ukrepal predvsem o delu za določitev glasovalnih mest. Odbor se je sestavil takole: predsednik Radulović, predsednik višjega sodišča v Podgorici, člani: dr. Dušan Subotić, predsednik okrožnega sodišča v Beogradu, dr. Ernest Čimić, predsednik stola sedmorice v Zagrebu, Aleksander Stanišić, državni svetnik, Žika Arangjević in Simić.

Osebnost.

Trajno upokojena sta davčna kontrolorja Ivan Rojko in Franc France, oba pri davčni upravi v Mariboru.

Na hišne posestnike

je njihovo lastno glasilo »Moj dom« naslovljeno v ravnokar izšli številki poziv, ki zanima tudi javnost. Odločno jih svari, naj v sedanjih težkih časih ne odpovedujejo stanovanj razum v najnujnejši potrebi, naj se ne branijo strank z otroci, če so ti dobro vzgojeni, in naj ne zahtevajo pretirano visokih najemnin, sicer se jim bo zgodilo kakor na pr. v Belgiji, kjer je stanovska organizacija skozi 10 let brez uspeha svarila pred visokimi najemninami, sedaj pa je prišlo do katastrofe (za hišne posestnike), ko je v mestu Bruslju 16.000 hiš na prodaj in 12.000 stanovanj praznih. Podobno je tudi drugod. Zdi se, da se tudi v Beogradu in Ljubljani pripravlja isto.

Poroke.

V zadnjem času so bili v Mariboru poročeni: Ivan Fleisinger, delavec in Urša Novak, delavka; Václav Hart, godbenik in Antonija Plavšak, šivilja ter Ivan Šrmpč, tisk. pom. in Ljudmila Huser, tkalka.

Deložacija.

Zadruga Marstan na Koroški cesti 12 je bila danes deložirana.

Učiteljsko društvo za mariborski šolski okraj

(Cevi in desni breg) bo imelo svoj redni letni občni zbor v soboto 3. t. m. ob pol 10. uri predpoldne v Narodnem domu v Mariboru in sicer, ker bodo najbrž vse dvorane radi trgatvene prireditve zasedene, v restavracijskih prostorih. Razen običajnih točk bo na dnevnem redu posvetovanje in sklepanje o delitvi ali nedelitvi društva, k čemur bo te dni podala svoje direktive naša sekcija. Že ob 9. uri pa naj pridejo k seji člani — ce društvenega odbora. Točna in polnoštevilna udeležba je vseh članov — ic stanovska dolžnost! Ob tej priliki bodo v nakup na razpolago fotografije, slike udeležencev zborovanja 6. 7. 1931. in sicer razglednice à 5 Din, na kartonu povečane pa a 40 Din. — Predsednik.

Poravnava.

Uvedeno je poravnalo postopanje o imovini trgovca Friderika Zemljiča, trgovca in posestnika v Ljutomeru. Poravnalni sodnik je dr. Kovča, sodnik okrožnega sodišča v Mariboru.

Potrditev poravnave.

Med trgovcem Ivanom Pernatom v Črni in njegovimi upniki je bila sklenjena poravnava.

Dobrodelni koncert

priredi 10. oktobra t. l. v veliki dvorani Nar. doma v Mariboru Podporno društvo za uboge učence na tukajšnjem drž. moškem učiteljskem. Na programu so domači in tuji skladatelji. Izvajale se bodo med drugim tudi skladbe Dvořaka in Smetane, od naših skladateljev pa kompozicije Adamiča in Mirka.

Učitelji-upokojenci v Mariboru

imajo svoj mesečni sestanek v četrtek, 1. oktobra ob 15. uri v gostilni Koštomaj, Mlinska ul.

Redna letna skupščina SJSU Napredek bo prihodnje nedeljo, 4. oktobra t. l. v mali dvorani Nar. doma, na kar že danes opozarjamo tovariše. Odbor.

Borza dela

ima na razpolago 1 lekarskega laboranta in 1 kovnostrojarja.

Naval na vloge prenehal.

Iz vseh mest, posebno pa iz Zagreba javljajo, da so se vlagatelji, ki so bili prošli teden nekaj dni brez pravega povoda v skrbah za svoje vloge, popolnoma pomirili. Mnogi, ki so prve dni naselili zlonamernim vestem, so dvignjene vloge zopet vložili v banke in hranilnice, deloma na stare, deloma na nove knjižice. Javnost se zdaj posebno opozarja, naj ne naseda špekulantom in naj ne kupuje tujih valut. V nekaterih, zlasti manjših krajih, so se namreč pojavili izkoriščevalci položaja, zakotni menjači, ki ponujajo ljudem razne valute, dolarje, švicarske franke in druge veljave. Občinstvo naj ne kupuje teh valut, ker ni dvoma, da gre za bankovce, ki so bili odtegnjeni iz prometa in ki se dajo zamenjati edino le pri denarnih zavodih v Švici in Ameriki, kjer jih zamenjujejo zaradi odtegnitve iz denarnega obtoka.

Pobiranje davka od čebelarstva.

Davčni oddelek finančnega ministrstva v Beogradu je izdal uradno tolmačenje za pobiranje davka o čebelarstvu. Po tem tolmačenju čebelarstvo, ki je del poljedelstva, načeloma ne plačuje davkov. V slučaju pa, da se čebelarstvo goji kot obrt, se smatra za podjetje in zapade obdavčenju. Tudi v slučaju, če bi čebelarji ne imeli nikake zveze s stalnim posestvom in bi, recimo, ne posejevali nobene zemlje, in če bi čebelarstvo presegalo meje osebnih potreb, potem tudi zapade davčni obvezi. Vprašanje čebelarstva obdavčenja se torej ne more rešiti na splošno, ampak se mora vsak slučaj zase preceniti po okoliščinah, v katerih se nahaja.

Oblastna streljačka družina Maribor

poziva svoje članstvo, da se zanesljivo in v čimvečjem številu udeleži sprejema delegacije čehoslovških vojnih dobrovoljcev, ki prispejo dne 2. oktobra popoldne s praškim brzov'akom. Zbor za sprejem na kolodvorskem peronu točno ob 13.45. —

Za rekrute-novince.

Po naredbi ministrstva vojske in mornarice si mora o nabaviti vsi rekrutnovinci enake kovčke, sive barve, širine in višine 0.35 m, dolžine 0.70 m, z ravnim pokrovom. V notranjosti naj ima kovček na levi strani predal za krtače širine 0.12 in dolžine 0.10 m. Predpisane kovčke naj si nabavijo odslej vse rekrutnovinci, tudi oni, ki bodo letos pozvani na odsluženje kadrovskega roka — pravočasno.

Kriza v mariborskem gospodarstvu.

V Mariboru je bil prošle dni sestanek mariborskih industrialcev, trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev. Na sestanku se je govorilo o trenutni krizi. Sklenjeno je tudi bilo, da se združi pisarniški prostori za vse gospodarske organizacije v gremijalni hiši, ter dobe gospodarske organizacije skupno 10 prostorov. S tem bodo gospodarske pisarne centralizirane. Končno se je na sestanku razpravljalo o znižanju telefonskih pristojbin, ki so tako visoke, da jih mnogi gospodarstveniki danes ne zmorejo več.

»Volpone« na mariborskem odru.

Mariborska gledališka sezona se odpre v četrtek, 1. oktobra. Vprizori se »Volpone«, delo Shakespeareovega sodobnika Ben Jonsona. »Volpone« je klasična komedija, ki na satiričen način šiba pohlepnost po denarju, pohoto in skopuštvu. Mariborsko uprizoritev režira Jože Kovič, nove dekoracije je naslikal gled. slikar Ussar. Občinstvo se opozarja, da bo gledališče zakurjeno. — Ves ta teden se še sprejemajo prijave novih abonementov. Opozorjamo na gledališki abonma prav posebno zaradi tega, ker so vsi popusti ukinjeni.

Sv. Lenart v Sl. gor.

Naši lovci so zadnje nedeljo poleg obojega drugega lovskega plena prinesli tudi 5 lisic, kar je vsekakor prav izreden lovski uspeh. Škoda je, da kože sedaj še niso nič vredne. — Te dni je vpisovanje na naši obrtno-nadaljevalni šoli, v četrtek 1. oktobra pa se začne redni pouk.

Odprtje spomenika kralju Petru na Braču.

V Supetru na Braču so v nedeljo odprli spomenik kralju Petru Osvoboditelju. Obenem so otvorili tudi novo cesto za promet, ki drži iz Supetra v Selca.

Pri nagnjenju k maščobi, protinu, sladkosečnosti izboljšuje naravna »Franz Josefova« grenčica delovanje želodca in črevesja in trajno pospeši prebavo. Raziskovalci na polju zdravniške vede o presnavljanju zatrjujejo, da so dosegli s »Franz Josefovo« vodo sijajne rezultate. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Za brezposelne.

Pri borzi dela v Mariboru dobi delo 5 hlapcev, 3 pastirji, 5 viničarjev z družino, 2 majarja, 6 poljskih delavcev, 5 tapetnikov, 4 krojači, 1 mlinar, 2 sodarja, 1 mizar, 4 čevljarji, 1 lesni delavec, 1 kovač; več vajencev (mizarske, kolarke, kovaške, krojaške, čevljarke, sloščičarske in pekovske obrti) kakor tudi 9 služkinj, 1 gospodinja, 1 hišna šivilja, 1 šivilja za perilo, 1 podnatakarica, 2 natakarici, 14 kuharic, 1 vzgojiteljica, 23 služkinj, 2 varuški, 3 sobarice, 1 postrežnica, 1 tekačica, 1 pletilka, 1 modistiniška, 1 šiviljska in 1 trgovska vajenka.

Vlom.

V noči na 29. t. m. je bilo vlomljeno v skladišče mizarskega mojstra Razboršeka, pod Glavnim mostom. Vlomilec je odstranil pripeto desko ter je vdrl iz Ustnarske ulice v skladišče in odnesel prav lep stol.

Božastni napad

je dobil včeraj pred Borzo dela 30-letni delavec Matija Krivec iz Orehove vasi. Pri padcu na tlak je dobil notranje in nekaj malih zunanjih poškodb.

Tuj denar je dvignil.

Mesarski pomočnik Friderik Čeh je meseca avgusta t. l. dvignil na hranilno knjižico mesarja V. enkrat 2000 in drugič 5000 Din in jih porabil za plačilo svojih dolgov. Ko so ga včeraj aretirali, je dejanje priznal. Oddali so ga sodišču.

V soboto, dne 3. oktobra,

vsj v Narodni dom na veselico, ki jo priredi pevsko društvo Jadran.

V upravi »Jutra« in »Večernika« je zadela srečka št. 78.001. Din 20.000.—. Interesantom je še nekaj srečk na razpolago.

Torek

Torek

Nagrada najboljših medijev
SEANCE - SVENGALI
Velika kavarna

Nesreča nikoli ne počiva.

65letni delavec Anton Gmana iz Studencev ob Izvirkih je padel po stopnicah in si tako poškodoval hrbtenico, da so ga morali prepejati z rešilnim vozom v bolnišnico.

Nezgoda pri požaru.

Pri gašenju požara gospodarskega poslopja Antona Faleža v Slivnici, o katerem smo poročali včeraj, je padel 63letni kovač Jože Muhič z avtomobila gasilskega voza in se tako poškodoval, da se ga morali prepejati v bolnišnico.

K aretaciji v Zrkovcih.

Kakor smo že včeraj poročali, so aretirali orožniki s Tezna v tukajšnji pivovarni »Union« zaposlenega kovaškega pomočnika Jurija Reharja. Sumljiv je raznih tatvin in vlovov. Pri njem so našli večjo zalogo tobaka, 20 vetrihov in samokres. Na njegov rovaš gre več tatvin, izvršenih v okolišju sv. Petra v trgovini pri Lorberju in v gostilni Horjak. Dve tatvini je že priznal, sumljiv pa je še drugih prestopkov na Pobrežju. Izdal je tudi, da je imel pri svojih podvigih pomagača, v osebi Alojzija Radoljiča, ki pa doslej taji vse, česar ga je obdolžil Rehar.

Aretacija člana ciganske tolpe pri Ptuj.

V Cankovi je bil aretiran v soboto, 26. t. m. cigan Januš Horvat, vulgo Hanzi, član ciganske tolpe, ki je nedavno strasila po ptujski okolici. Horvata so prijeli orožniki v trenutku, ko je bil namenjen pobegniti izven državne meje.

Društvo »Jadran«

priredi dne 3. oktobra 1931 v vseh veseličnih prostorih Narodnega doma v Mariboru svojo letno veliko vinsko trgatev, združeno s pevskega nastopi in plesom. Igra godba »Drava«. Začetek ob 20. uri. Večji del dobička je namenjen primorskim beguncem. Vsi prijatelji so vabljeni.

Prošnje za izdajanje uverenj v svrhu carinskih olajšav

Ministrstvo trgovine in industrije, in-
dustrijsko-obrtni oddelek v Beogradu je
izdalo sledeči razpis: »Zaradi hitrejšega
poslovanja v industrijsko-obrtnem odse-
ku Ministrstva za trgovino in industrijo
in zaradi vodstva statistike uvoza pri
izdajanju uverenj za carine prosti uvoz
odnosno za carinske olajšave ob uvozu,
se opozarja vse zainteresirane tvr-
dke, da morajo v bodoče vloge, s katerimi
prosiyo za taka uverenja, vsebovati po-
leg ostalih tudi naslednje povsem točne
podatke: a) točen naslov posilca; ki u-
važa blago; b) točen naslov odpošilja-
te; c) označenje blaga; d) koliko kom-
dov; d) čisto teža; e) odkod se uvozi; f)
ceno v inozemski valuti obračunano v
dinarih.

Prošnji je treba vedno priložiti potr-
dilo zbornice, originalno fakturo in pa
dva prevoda fakture. Ako se obrača po-
oblaščenec, je treba priložiti pooblastilo.
Ako je to mogoče, je treba vedno prilo-
žiti tudi črtež ali sliko uvoženega pred-
meta. — Kadar se zahteva uverenje za
uvoz kompletnih instalacij, je poleg na-
vedenega treba priložiti tudi tri izvode
spiska materiala z načrtom. Kakor ori-
ginalne fakture tako je treba, da so tudi
prevodi istih, spiski materiala, skice in
slike, overljeni s štampiljko in podpi-
som posilca. Enega prevoda ni treba ko-
lekovati, ostale pa je kot priloge prošnji
kolokovati s kolkom za 2 Din, v kolikor
niso že kolekovane. Podjetja, ki zahte-
vajo uverenja za uvoz materiala v zmislu
komisijskega poročila (točka 6, XV. del
carinske tarife) morajo v prošnji vedno
navesti številko pozicije komisijskega
poročila, kamor spada ta material, kakor
tudi koliko materiala je uvoženega do
istega časa iz navedenih pozicij. Raču-
nati je pravico do uvoza za eno leto. Pri
uvozu armiranih kablov je treba vedno
priložiti tudi vzorec v platneno ku-
verto, katero potem zapečati minist-
stvo. — Pripominja se, da se bodo vsa
rešenja, v kolikor se bodo stranke obra-
čale osebno na ministrstvo, poslala stran
kam preko pristojnih oblastev, a ne o-
sebno. Zaradi tega si morajo trdke pra-
vočasno preskrbeti potrebna uverenja.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

V ponedeljek se je zaključil mednarod-
ni šahovski turnir na Bledu. Rezultati
zadnjega kola so naslednji:

Pirc je remiziral z Vidmarjem, Aljehin
s Spielmannom, Maroczy s Kostićem,
Kashdan s Stoltzem, Niemcović s Colle-
jem. Tartakower je premagal Bogolju-
bova. Igra Flohr-Astaloš se je že prej
odigrala in se je končala z zmago Flohra.

Končno stanje turnirja je sledeče:

Aljehin 20 in pol točke. Nagrada 30.000
Din.

Bogoljubov 15 točk. Nagrada 20.000
Din.

Niemcović 14 točk. Nagrada 15.000
Din.

Četrto, peto, šesto in sedmo mesto so
zasedli Flohr, Kashdan, Stoltz in Vid-
mar. Imajo po 13 točk in pol ter si deli-
jo četrto, peto in šesto nagrado v skupni
višini 30.000 Din; vsak torej prejme
7.500 Din.

Brez nagrade so ostali: Tartakower
(13 točk), Kostić in Spielmann (12 točk
in pol), Maroczy (12 točk), Colle (10 točk
in pol), Astaloš (9 točk) in Pirc (8 točk in
pol).

S tem je mednarodni šahovski turnir
na Bledu zaključen. V sredo, 30. t. m. se
bo vršil prvi velemejstrski šahovski
brzopotezni turnir v radiu Ljubljana. —
Vidmar bo predaval o poteku I. medna-
rodnega šahovskega turnirja na Bledu
v slovenskem, nemškem in francoskem
jeziku. Svetovni prvak v šahu dr. Alje-
hin bo govoril o sodobnem šahu in o raz-
voju šaha v bodočnosti. Nato se bo igral
brzopotezni turnir, ki se ga udeležijo ve-
lemejstri Vidmar, Niemcović in Tartako-
wer. Vodja in sodnik turnirja bo šahovski
majster H. Pfeifer. Poteze se bodo napo-
vedovale v slovenskem in nemškem je-
ziku. Prvi in drugi igralec dobila nagra-
do.

Prodajanje starih dolgov

ORIGINALNE AGENTURE IN KUPČIJE V LONDONU.

Angleški listi že delj časa ljuto napa-
dajo stari angleški zakon o dolgovih. Za-
kon je star že nad sto let in se še danes
izvaja z vso strogostjo in brezobzirno-
stjo. Zaradi njega roma vsako leto na
tisoče Angležev v ječo, ker ne morejo
zadostiti plačilnim obveznostim. Sodniki
so kratkoma brez moči proti zahtevam
upnikov, ki se lahko kadar se jim lju-
bi poslužijo zakonskih določil in vržejo
dolžnika v temnico. Zakon namreč ne
pozna nobenega drugega sredstva ra-
zen ječe.

Kako nepravilčen je ta zakon, kaže
naslednji primer. William Smith, delavec
z ženo in kopico otrok, je bil zaposlen
v neki tvornici. Delal je samo tri dni v
tednu in je s tem izgubil polovico za-
sluška, ki bi ga bil lahko imel v normal-
nih razmerah. V sili se je njegova žena
zadlužila pri trgovcih. Ko je prišel rok
za plačilo, ni imela denarja. Neki trgo-
vec, videč, da ne more dobiti denarja,
je izročil Smitha dolžniški agenturi, ki
je vložila proti delavcu tožbo. Dosegla
je, da je bil obsojen najprej na sedem
dni ječe, potem pa so mu naložili, da
mora plačati dolg v petih obrokih.

Smith je odsedel kazni in šel zopet na
delo ter je tri mesece točno plačeval
zahtevke. Po treh mesecih pa je zbolel
in ni mogel delati. Zaostal je v plačilu
in je moral ponovno pred sodišče, kjer je
bil zopet obsojen. Odsedeti je moral zo-
pet sedem dni. A ko se je vrnil iz tem-
nice, so mu sporočili, da je odpuščen
iz službe. Šele zdaj je sodišče spoznalo
svojo pogreško. Odgodilo je plačanje za-

ostankov za pol leta.

London je poln takšnih agentur, ki jim
je življenjski posel preganjanje dolžnikov
na gori opisani način. Agenture vzdržu-
jejo navadno revizorji knjig, ki imajo
svoje pisarne v vseh četrtih. Najbolj
cvete njih posel tam, kjer je največja
depresija in brezposelnost. Trgovci pa
delajo takisto kupčije s svojimi dolgi.
Kadar spoznajo, da so prišli v slepo uli-
co, začno prodajati dolžnike. Kdor jim
je dolžan 100 funtov in ga ne morejo
izterjati, ga »prodajo« za 10 funtov go-
tovine takšni agenturi, ki ga potem na-
vija in stiska. Reže dolžniki so nene-
homa izpostavljeni izsiljevanju. Največji
promet imajo agenture zadnja dva dne-
va v tednu. Takrat pazijo in prežijo na
svoje žrtve, da jih prestrežejo, preden
nesejo denar družini. Kdor ne plača, ga
izroče sodišču in mora v zapor.

Lansko leto je bilo na Angleškem vr-
ženih v ječo 56.438 oseb, ki so bile ob-
sojene zaradi najrazličnejših prestopkov.
Med njimi je bilo 25.218 takšnih, ki so
bile šele prvič obsojene in nad 7000 tak-
šnih, ki niso zakriville vobče nobenega
kaznjivega dejanja. Te so vrgli v ječo
samo zato, ker niso mogle pravočasno
plačati dolgov. Njih rablji so bili — up-
niki.

»Daily Telegraph«, ki objavlja to sta-
tistiko, pristavlja, da je ta primer angle-
ške zakonodaje zelo žalosten. Angleži si
ničesar ne žele bolj od tega, da se en-
krat najde kakšno človekolubno društvo,
ki bo začelo akcijo, da se ta krutost sta-
rega zakona dokončno ubije.

Zaprta v hladilnici

V hotelu »Palace« v Šangaju se je te
dni odigral zanimiv dogodek: V hotelsko
hladilnico je bil pozvan mestni inženjer,
da pregleda stroje za hlajenje. Inženjer
je odšel v strojno in vzel s seboj klju-
če od vrat. Medtem pa je nekdo izmed
hotelskega osebja, ki je videl vrata od-
prta, zaprl vrata, ki so se z mehanično
ključavnico sama od sebe zaklenila. In-
ženjer je bil v past. Motorji so delali s
polno paro, temperatura v hladilnici je
naglo padala. Inženjer je klical na pomoč,
razbijal po vratih, toda nihče ga ni čul,
ker je strojna oddeljena od vseh osta-
lih prostorov z betonskim zidom in že-
lezniimi vrati. Toplota je stalno padala.
Tedaj je inženjer v kritičnem momentu
prerezal z nožem vse žice, ki so dova-
jale električno energijo, in tako onemo-
gočil nadaljnje padanje temperature, ki je
bila že pod ničlo. Vendar je pa inženjer,
ki je bil oblečen v lahko obleko, zaman
dajal znake. Le slučajno so uslužbenci
opazili, da so se ustavili stroji za hlaje-
nje, začeli so iskati vzroke in so inže-
nerja osvobodili. Morali so pa seveda v
ta namen razbiti železna vrata. Nesrečni
inženjer je bil tako izčrpan, da je več dni
moral ostati v postelji.

Valute med seboj

V denarnici nekega mogotca so se zna-
šili ameriški dolar, angleški funt in fran-
coski frank. Najprej so vsi molčali. Drug
druga so gledali prezirljivo in vsak se
je skušal kolikor mogoče odmakniti od
sosed. Slednjič se je ojunčil dolar, re-
koč: »Nu, gospoda, dovolj je molčanja.
Saj veste, kako je na svetu: Denar je
sveta vladar! In vsi mi smo na koncu
denar. Kaj bi se kisali. Bodimo veseli in
si privoščimo kakšno navzlic razliki, ki
je med nami.«

Pri teh besedah se je dolar zaničljivo
ozrl na angleški funt. Funt je čutil pikro
opazko, ki je merila nanj, vendar pa si
ni dal skaliti dobre volje. Rekel je: »Go-
spod dolar, ne veste, kako sem vas ve-
sel. Trenutno sem indisponiran. Saj po-
znate naše podnebje. Nekoliko me je
zdelalo, pa bo že boljše. Ampak nič stra-
hu za moje zdravje: moja konstrukcija
je trdna. V kratkem se bom popravil in
bom ravno takšen kakor sem bil prej.«

Ko je nehal govoriti, je zakašljal fran-
coski frank. Funt se je omalovažujoče
ozrl po francoskem tovarišu in nadalje-
val pogovor z dolarjem: »Veste kaj, bo-
dimo odkritosrčni pa recimo, da se ta

izolacija med nami nikakor ne spodobi.
Saj služimo vsi istemu gospodarju in go-
spodarjevemu namenu. Kvečjemu se
nam primeri, da se časih pomešamo med
reducirano družbo.«

Frank je čutil, da gredo te besede na
njegov račun. Ni si mogel kaj, da ne bi
tako dejal: »Ves svet na zlatu visi, vse
za zlatom tišči«. Potem pa je prepustil
dolar in funt njuni usodi, sam pa je za-
dovoljno premišljeval, kako prijetno je,
če se sedi na zlati podlagi.

Zdravilni plin iz radija

Dvema ameriškima zdravnikoma se je
po dolgotrajnih poskusih posrečilo zgra-
diti napravo, s katero se pridobiva iz ra-
dija neki zdravilni plin. Zdravnika se pi-
šeta dr. Failla in dr. Duane. Plin, ki se
po njuni metodi pridobiva iz radija, se
lahko uporablja za ista zdravljenja kakor
radij sam. Če radij dolgo leži in ni dovolj
dobro zaščiten, polagoma razpade in iz-
gine. Plin, ki se ga dobi iz njega, pa je
mogoče dobro zapreti in ga ohraniti do-
kler se komu poljubi. Z radijskim plinom
se napolnijo cevke, katere zdravnik pred
pacijentom odpre in pusti, da radijski
plin nekaj časa učinkuje na bolno sta-
niče.

Svetlobni fenomeni pri potresih

Mnogoštevilne študije so napotile ja-
ponskega potresnega opazovalca Kinki-
kija Muthso do sklepa, da vselej kadar
so močni potresi, zažari nebo v posebni
svetlobi. Zato pripoveduje japonska ljud-
ska modrost že dolgo o skrivnostni svet-
lobi, ki se pojavi vselej kadar se zemlja
maje. Učenjaki so videli dozdej v tem
pravilice in bajke, edino Muthsa je imel
pogum, da je njih trditve ovrgel in začel
študirati fenomene. Na podlagi opazovanj
je sestavil knjigo, ki jo je pred kratkim
izročil javnosti. Pravi, da se mu je po-
srečilo doprinesti dokaz za to, da se vse-
lej med močnimi potresi zablešči nebo v
čudni barvi, svetlobnem žaru, ki doseže
časih intenzivnost severnega sija. Časih
je ta svetlobni pojav prav kratek, časih
zopet daljši. Njegove ugotovitve so zbu-
dile v krogih japonskih in drugih potres-
nih opazovalcev razumljivo senzacijo.

— Zakaj ne govoriš s hišnim lastni-
kom, da je počila vodovodna cev.

— Ker se bojim, da bo takoj zasukal
pogovor na zvišanje stanarine.

Sport

Tenis dvomatch SK Ptuj:SK Železničar.

V Ptuj se je v nedeljo vršil klubski
tenis dvomatch med SK Železničarjem in
SK Ptuj. Zmagal je SK Ptuj v razmerju
10:1. Rezultati so bili naslednji: gospodje
posamezno: Sakotnik-Tildovič 6:4, 6:8,
6:3; Honvery-inž. Černigoj 8:6, 6:3; Ve-
sely-Masi 6:0, 6:1; gospodje v dvojce:
Sakotnik-Honvery : Tildovič-Mazi 6:4,
6:3; Sakotnik-Vesely:Tilkovič-inž. Čer-
nigoj 6:3, 6:4; dame posamezno: Heřga
Fichtenau-ga. Novšak 6:4, 6:1; gdč. W.
Fichtenau-gdč. Legat 6:4, 6:2; ga. Sa-
hotnik-ga. Novšak 6:4, 6:3; mešani pari:
H. Fichtenau-Sakotnik:gdč. Legat-Mazi
6:1, 6:0; gdč. W. Fichtenau-Honvery:
gdč. Legat-Mazi 6:3, 5:7, 6:1 in ga. Nov-
šak-Tildovič : ga. Sakotnik-Vesely 6:3,
5:7, 8:6.

Za prvenstvo podsavne lige.

Prihodnjo nedeljo se odigra četrto ko-
lo in sicer se srečajo v Celju Atletik SK:
ISSK Maribor in v Ljubljani Primorje:
Ilirija. Železničar in Svoboda sta prosta.

Stanje prvenstvene tabele po tretjem
kolu je naslednje:

ASK Primorje	3	2	1	0	9:3	5
ISSK Maribor	3	2	1	0	12:6	5
SK Ilirija	3	2	0	1	7:8	4
SK Svoboda	3	0	2	1	5:7	2
Atletik SK	3	0	1	2	2:5	1
SK Železničar	3	0	1	2	2:5	1

Tekmovanje za prvenstvo mariborskega okrožja

se nadaljuje v nedeljo dne 4. oktobra in
sicer se srečajo v Mariboru SK Rapid
I—SK Železničar in SK Mura—SK Svo-
boda.

Težkoatletski miting v Mariboru.

SSK Maraton priredi v soboto dne 10.
oktobra ob 20. v dvorani Zadržne go-
spodarske banke težkoatletski miting.
Nastopili bodo okrog 40 atletov. Na pro-
gramu so rokoborbe, dviganje uteži in
boksarske borbe.

Sokolstvo

Sv. Lenart.

Minulo nedeljo se je vršil v našem So-
kolskem domu sestanek društvenih na-
čelnikov in društvenih prosvetarjev slo-
venjgoriškega okrožja. Na sestanku kjer
so bila polnoštevilno zastopana vsa na-
ša društva in čete, se je sklenilo, da se
priredi v decembru ozir. januarju za na-
še okrožje telovadno-prosvetni tečaj. Na
sestanku se je tudi govorilo o programu
prosvetnega dela za letošnje jesen in zi-
mo. Br. prosvetni nadzornik je govoril o
dolžnostih, ki jih ima in ki jih naj vrši
vsak Sokol kot državljani. — Zdravo!

Sokolsko društvo Maribor II - Pobrezje
ima v četrtek 1. oktobra ob 20. uri v
društvenih prostorih br. Renčelja redno
odborovo sejo. Bratje in sestre, udeležite
se seje polnoštevilno. Zdravo.

Železniški katastrofi pri Bla- Torbagyju ni bil vzrok atentat?

Zagrebske službene »Narodne Novine«
objavljajo izjavo načelnika našega mi-
nistrstva za promet, inž. Jovana Gjurića,
kateri se je vozil z ekspresnim vlakom,
ki je ponesrečil na viaduktu pri BlaTor-
bagyju na Madžarskem. Gjurić se je se-
daj vrnil v svoj rodni kraj Vinkovce in
trdi, da vzrok strašni katastrofi ni bil
tentat. Detonacije ni bilo čuti nobene. On
je slučajno sedel v vagonu, ki je običal
na prog na viaduktu.

Ko je skočil iz vagona, je videl, da vi-
si vagon pred njegovim čez ograjo via-
dukta, dočim so lokomotiva in nekaj va-
gonov ležali, v prepadu. Viadukt ni bil
razrušen, kar bi, v slučaju atentata vse-
kakor bilo, le ograjo je zrušila lokomotiva.
Vzrok katastrofi ni atentat, ampak
dejstvo, da je lokomotiva skočila s trač-
nic, na katerih so popustile spojnice, zru-
šila ograjo in strmoglavila v prepad ter
potegnila za seboj več vagonov. Gjurić
trdi, da je odšel po katastrofi v Budim-
pešto, vendar ga tam niso hoteli zaslišati
o nesreči. Pač so si izmislili komunistični
atentat in razglasili preki sod.

Dr. O. Ilanig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

»E te pahnjene ženske, da mora to ravno tedaj biti, ko so volitve,« se je razjezil Cestnik.

»To je že bilo tako namenjeno,« je rekel Zamuda nekako hinavsko, saj mu je prišlo ravno prav, ker je vedel, da je poraz gotov.

Cestnik se je nazadnje udal, toda pravega zaupanja do izneverjenega volilca le ni več imel.

Danes je ravno pregledoval knjigo, v kateri je imel zapisane svoje dolžnike, ko vstopi Zamuda.

»No, kaj pa tebe prinaša sem,« ga je ogovoril Cestnik skoraj neprijazno, ker ga je motil pri poslu.

»E nič posebnega. Ravno kar sem bil pri Dolniku.«

»Kaj pa si tam iskal,« reče Cestnik nevolino, »si se že hotel Dolniku prilizovati, odkar je vsemogočni župan.«

»O tega že ne, slučajno sem šel mimo in pri tej priliki slišal nekaj prav posebnega,« reče Zamuda ter napravi obraz kakor bi imel povedati nekaj skrivnostnega.

»Eh, ne govorim rad o tem, mogoče bi te še žalil.«

»Kaj žalil, saj me je že Dolnik dovolj, zato ga pa tudi tožim.«

»No in ravno to je, kar sem slišal,« pravi Zamuda ter pomežikne proti omari, kjer je stala steklenica z nekaj vina. Cestnik je uganil Zamudove notranje težnje ter takoj postavil vino pred Zamudo, ki je tudi hlastno segel po kozarcu ter izpil vino na eni dušek.

»O hvala ti Cestnik, ta kapljica se mi je prilegla, čisto slab sem že bil.«

In obližnil se je po ustnicah ter pogladil z roko po prsih, ob enem pa pomembno pogledal na prazni kozarec.

»No pa povej tedaj, kaj si slišal,« reče Cestnik nestrpnost ter naliže Zamudi kozarec do vrha.

»A res, kaj naj bi slišal,« reče ta ter se trenutno pomišlja, a čez nekaj časa reče:

»Da, sedaj sem se že spomnil, tako sem pozabljiv.«

Rekši prime polno kupico ter jo mahoma izprazni.

»Govori že vendar,« silji Cestnik, »ne imej me za norca.«

»E veš, to je bilo tako,« začne praviti Zamuda prav resno, »ko grem tam mimo Dolnika, slišim v sobi bolj glasno govorjenje; šent si mislim, kaj je to, takoj se stisnem k steni in približam tiho k oknu ter poslušam. V sobi sta bila Dolnik in njegova žena. Govorila sta o tvoji tožbi.«

»No, in kaj si slišal,« prekine Cestnik pripovedovalca vidno nemiren.

»Vsega nisem mogel prav razumeti, samo to sem slišal, da on ve, kako si prišel ti naenkrat do bogastva ter gre k Suhadolniku, da ga bo zagovarjal, tedaj bo tudi vse povedal pred sodnikom.«

»To si slišal,« reče Cestnik ves vznemirjen, »ali moreš priseči, da se nisi motil?«

»Prisežem pač lahko, saj imam samo eno dušo,« reče Zamuda, dvigne tri prste desnice in položi nato roko na srce.

Cestnik je hotel še nekaj reči, toda beseda mu je zastala, trenutno je prebledel v obrazu; da zakrije zadrego, se obrne k omari, si natoči v kozarec vina ter naglo izprazni. Če bi bil Zamuda bolj natančno opazoval, bi bil videl, da se je Cestniku tresla roka.

»Dobro, dobro Zamuda,« reče Cestnik čez nekaj časa vidno raztrešen, »mu bom že pokazal, a sedaj moram iti še v gozd, delavce imam, ki podirajo smreke.«

In Cestnik je pograbil klobuk, ne da bi se dalje brigal za Zamudo, odprl je vrata in že zapustil hišo.

Zamuda je gledal nekaj časa ter zmajal z glavo, ker ni razumel, da je njegovo poročilo tako razburilo Cestnika. Ker je bila steklenica prazna in tudi ni imel cvenka v žepu, je vstal, šel iz sobe in ubral pot proti domu.

»Sapa napeta, nekaj pa le mora biti, Cestnik le nima čiste vesti; kako ga je pognalo iz hiše kakor bi zlodeja poskropil z blagoslovljeno vodo, no, bomo videli, kaj pove Dolnik na sodniji.«

Tako je govoril Zamuda sam pri sebi, ko je stopal po strmem bregu proti svoji borni koči.

Bližal se je glavni dan razprave zoper Dolnika, Tržani so ga pričakovali z napetostjo, toda do obravnove — ni prišlo.

XI.

Andrejev sejem.

Ko solnce šlo je za goró,

Prižgalo zvezde je nebó,

Skovir na gori je zapel,

Nekdo slovó od svéta vzel.

Jenko.

V trgu Humu je bil Andrejev sejem, največji med sejmi vsega leta. Zakaj tudi ne! Saj ravno v tem času je spravil kmet svoje pridelke že pod streho, nekaj jih je pa tudi prodal, da si nakupi različne potrebščine, kajti zima se bliža in mrz je neprijeten gost za čevlje, če so raztrgani in tudi toplejše obleke je treba. In še druge stvari so, ki se morajo kupiti. Gospodinji so se strli med letom piskri, posebno če je imela neokorno deklo, kateri so hodile misli Bog ve kje drugod; tudi

ponve ne držijo več, kuhalnice so se obrabile in še dosti tega in onega jedilnega orodja manjka.

Zato pa se je nudila na dan Andrejevega sejma najlepša prilika, da se nakupi vse potrebno. Pa tudi nihče ni prišel v zadrego. Na velikem sejmišču je bilo vse polno živine. Vsak lastnik je tedaj že vedel, koliko repov bo mogel rediti čez zimo, kar je odveč, se mora prodati. Živahno je bilo življenje, kajti kupcev je prišlo dosti iz mesta in celo sem iz nemških krajev, posebno iz Gradca, ki so imeli največ denarja in so ponujali najvišje cene. Da niso manjkali kričeči mešetarji, se razume.

Lončarji so prodajali piskre, skleda in kar je še tako ropotije, izdelovalci jerbasov so ponujali razstavljeno blago in tudi suha roba je prišla do veljave, kajti lončariji, kuhalnice — vsega se je dobilo, kar je potrebovala gospodinja.

Ravno tako ni manjkalo zelenjadi. Zelinatih glav bilo je cele voze, čebule in česna, saj slednji se bo rabil, ko bode kmet obhajal domači praznik, katerega se veseli že vsaka družina.

Pa tudi za radovedneže, ki niso prišli po kaj drugega na sejem, kakor zijala prodajati, je nudil današnji sejem dovolj gradiva.

Po trgu je nosil razcapan mož na vrvi privazano opico. Skakala je po tleh, pa zopet splezala na moža, se mu vsedla na ramo ter radovedno gledala na ljudi, ki so jo opazovali z odprtimi usti. Z veliko spretnostjo je sprejela vsak košček kruha, ter ga zavžila na način, ki je zbujal pri gledalcih smeh.

In stari mož je navel mali zabojček, ki ga je nosil na prsih, da so se slišali glasovi, ki so spominjali na nekakšno godbo, zraven pa je vihtel palčico nad opico ter pel s hreščecim glasom: Oj pleši, pleši mala stvar.

In mala opica, pokrita z malo čepico na glavi, je plesala po tleh, potem pa skočila zopet na svojega gospodarja ter hvaležno sprejela košček kruha, ki ga ji je dal ta ali oni iz množice.

Tako so gledali ljudje ta prizor, dokler ni odšel mož z opico naprej s skromnim darom, ki so mu ga poklonili radovedni gledalci.

Toda kaj pa pomeni tam pred Sremčevo gostilno kričanje nekega moškega?

Velik rdeč dežnik ima razpet, pod njim pa stoji m... la mizica.

»Kdor želi biti srečen, naj pride sem, v kratkem postane bogat,« je kričal na ves glas.

In zopet je začel klicati:

»Ne zamudite trenutka, samo malo časa še, potem ne bo več tako ugodne prilike.«

Res je bilo nekaj radovednežev, ki so stopili bližje.

Delavko,

navijalko in vajenko sprejme Javornik, pletarna, Vojašniška 2, Maribor. 2845

Opremljeno sobo,

snažno, s posebnim vhom, oddam takoj. Vprašati Stritarjeva ul. 5 I. 2851

Vajenca za krojaštvo

sprejme Cverlin, Gosposka ul. 32. 2843

Trisobno stanovanje

oddam. Vpraša se Prešernova 18. 2850

Predtiskarija.

Novi vzorci došli! Entlanje in ažuriranje se izdeluje hitro in natančno. C. Büdefeldt, Gosposka 4. 2847

Dijake ali gospode

sprejem na stanovanje in v vso oskrbo, hrana dobra. Gosposka ul. 5 I, vhod Rotovski trg 8. 2848

Abonente sprejem

na izbornu hrano. Gosposka ul. 5 I, vhod Rotovski trg 8. 2849

Mlajšega šoferja

za avtotakso s kavcijo sprejem. Ponudbe na upravo Večernika pod »Zanesljiv vozač«. 2846

Sostanovalec sprejem,

na željo v celo oskrbo. Izve se v upravi »Večernika«. 2842

Sprejem dva dijaka ali gospoda

na stanovanje s popolno oskrbo ali brez. Gosposka ul. 26. 2841

Žrebanje drž. razr. loterije

Včeraš so bili izžrebani naslednji večji dobitki državne razredne loterije:

2X Din 200.000 sr. br. 25959

2X Din 10.000 sr. br. 39462 52846 82964

2X Din 4.000 sr. br. 31008 34610 34640 80224 82707 97613
2X Din 2.000 sr. br. 5007 5751 6759 8039 10524 15489 15789
16881 17125 17370 17465 18824 19746 20344 21260 25513 27253
28977 31075 31997 33707 37774 39747 43819 47043 47524 50429
63755 65442 67998 68384 78558 70596 78350 80065 82909 83175
51198 53907 55286 57393 58652 60366 60804 60857 62030 62868
85262 88615 90126 90764 91743 91910 92775 94670 97439.

Zaradi telefonskega sprejema ne jamčimo za točnost. Pooblaščen prodajalec srečk drž. razr. loterije: BANČNA POSLOVALNICA B E Z J A K. MARIBOR. Gosposka ulica 25.

Inserirajte

v

„Večerniku“

Spomnite se CMD!

Opravična številka: E IV 69/31

24

Sklep

Na podlagi sklepa okrožnega sodišča v Mariboru, odd. III, z dne 18. 9. 1931 opr. št. Sa 26-31-70, da se naj na dne 7 10. 1931 odrejena prisilna dražba nepremičnin vl. št. 36 k. o. Grajska vrata odloži v smislu § 40 odst. I. zak. o prisilni poravnavi za 40 dni, se ta dražba preklicuje in odredi na

23. novembra 1931 ob 9. uri v sobi št. 27.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IV., dne 22. septembra 1931.

Najnovejše

MODNE LISTE

jesenske in zimske za dame in gospode priporoča knjigarna

TISKOVNE ZADRUGE, MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 13